

หัวข้อวิจัย การพัฒนาความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย โดย
ใช้กิจกรรมการเล่นิทาน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดทุ่งเป็ด
ผู้ทำวิจัย นางอรพินทร์ ลือดัง
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์สุตารัตน์ พงษ์พันธ์

ความเป็นมาและความสำคัญ

ด้วยสภาพปัญหาจากการที่เด็กมาโรงเรียนเทศบาลทุ่งหัวช้าง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลตำบลทุ่งหัวช้าง มีการจัดกิจกรรม การเรียนรู้อย่างหลากหลาย บ่อยครั้งทำให้การดูแลของใช้ส่วนตัว ของนักเรียนมีการสลับกันบ่อยครั้ง โดยที่แต่ละครั้งครูและนักเรียนจะ ต้องช่วยกันตามหาของใช้ของนักเรียนบ่อยครั้ง และเพื่อก่อให้เกิดการ มีวินัยของนักเรียน จึงมีการศึกษาและส่งเสริมให้เกิดวินัยในตนเอง โดย ใช้ทานนามมีส่วนร่วมตามช่วงวัยของเด็ก

สภาพสังคมไทยในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ปัจจัยของการ เปลี่ยนแปลงที่มาจากหลายด้านทั้งส่วนของสังคมที่เปลี่ยนไป โลกโซเชียลหรือ โลกออนไลน์ที่เข้ามามีบทบาทในการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยมากขึ้นส่งผลให้ ระบบ สังคม มีความแข่งขันสูง แต่ขาดระเบียบวินัย โดยเฉพาะวินัยในตนเอง การ ศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง ๕ ปี* บนพื้นฐานการอบรม เลี้ยงดูและการ ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการ ของเด็กแต่ละคนตามศักยภาพภายใต้ บริบทสังคม-วัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรักความเอื้ออาทร และ ความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐาน คุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเอง และสังคม เมื่อกล่าวถึงคำว่า "วินัย" มักเข้าใจกันในทางลบว่าเป็นเครื่องบังคับ ควบคุม เป็นคำสั่ง เป็นระเบียบ จึงเป็นที่เสียดายที่คนจำนวนมากคิดถึงวินัยใน ความหมายที่ควบคู่ไปกับการลงโทษ ดังจะเห็นได้จากการวิจัยของ Garvey (1999) ซึ่งได้ศึกษาว่าพ่อแม่ปลูกฝังวินัยให้แก่เด็กจากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง จากครอบครัวที่มีรายได้ต่ำจำนวนพบว่า พ่อแม่ทุกครอบครัวคิดถึงคำว่าวินัย ควบคู่ไปกับการลงโทษ เนื่องจากมีประสบการณ์เรื่องวินัยจากการลงโทษ และ พ่อแม่ยังคงใช้การลงโทษในการสอนให้ลูกมีวินัย ในบางครอบครัวพ่อแม่ พยายามหลีกเลี่ยงการลงโทษแบบที่พ่อแม่เองจำฝังใจ โดยเปลี่ยนเป็นการ ลงโทษแบบอื่นแทน เท่านั้นที่ระลึกได้ว่าตนเองเคยได้รับการปลูกฝังวินัยด้วย คำชื่นชมที่ทำให้ตนประสบความสำเร็จในการเรียน แท้จริงแล้วคำว่า "วินัย"

เป็นคำที่มีความหมายธรรมดา มีการเชื่อมโยงกับการดำเนินชีวิต ดังที่วีระสมบุรณ์ (2543: 36-37) ได้ให้ความหมายว่า วินัยเป็นวิถีที่เหมาะสมหรือยุติธรรม ซึ่งหมายถึงการใช้ชีวิตอย่างเรียบง่าย หัวใจของการดำเนินชีวิตที่สมดุลและเป็นสุขในโลกสมัยใหม่ คือ วินัยที่เต็มไปด้วยความเรียบง่าย โดยอาจกล่าวได้ว่าวินัย คือ วัฒนธรรมก็ได้พระธรรมปิฎก (2538: 12-13) กล่าวว่าวินัยเป็นบัญญัติของมนุษย์ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามสมมติ เป็นการจัดระเบียบความเป็นอยู่และการจัดระบบสังคมซึ่งแยกเป็นความหมาย 3 อย่าง คือ 1) การจัดระเบียบระบบ ก็เรียกว่าวินัย 2) ตัวระเบียบระบบหรือตัวกฎนั้นก็เรียกว่าวินัย 3)การฝึกคนให้ตั้งอยู่ในระบบระเบียบก็เรียกว่าวินัย วินัยที่ถูกต้องจะต้องตั้งอยู่บนฐานของความจริงในธรรมชาติ และมีความมุ่งหมายเพื่อ "ธรรม" อย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น ความชอบธรรม ความเป็นธรรม ความดีงามของสังคม ทั้งนี้พระธรรมปิฎก (2538: 8-12) ได้นำเสนอไว้ว่า วินัยที่แท้ในความหมายที่กว้างคือ ระบบระเบียบทั้งหมดของชีวิต และสังคมมนุษย์ เป็นการจัดสรรโอกาสทำให้ชีวิตและสังคมมีระบบระเบียบ และมีโอกาสเกิดขึ้น ทำให้ทำอะไรๆ ได้คล่อง ดำเนินชีวิตได้สะดวก ถ้าชีวิตและสังคมไม่มีระเบียบ ไม่เป็นระบบ ก็จะสูญเสียโอกาสในการที่จะดำเนินชีวิตและทำกิจการของสังคมให้เป็นไปด้วยดีตลอดจนทำให้การพัฒนาได้ผลดี ดังนั้น การพัฒนามนุษย์ในระยะยาวจึงต้องมีวินัยเป็นฐาน เพื่อให้มนุษย์สามารถนำศักยภาพของตนออกมาร่วมสร้างสรรค์สังคมอย่างได้ผล ถ้าชีวิตและสังคมขาดวินัยย่อมทำให้เกิดความวุ่นวายต่างๆ ในที่สุดก็จะสูญเสียโอกาสในการที่จะดำเนินชีวิต และทำกิจการของสังคมให้เป็นไปด้วยดี วินัยเกิดขึ้นได้ต้องมีการอบรมและฝึกฝน เพราะวินัยเป็นนามธรรมที่เป็นความจริงได้จากการที่มนุษย์ยอมรับ ไม่ใช่ความจริงตามธรรมชาติ ทั้งนี้ Bronson (2000: 32-37) กล่าวว่าช่วงปฐมวัยเป็นช่วงที่มีการพัฒนาวินัยได้มากที่สุด การปลูกฝังวินัยสำหรับเด็กช่วยให้เด็กมั่นใจว่าสิ่งใดควรทำ สิ่งใดไม่ควรทำ ทำให้เด็กสามารถหลีกเลี่ยงการทำผิด หรือรู้สึกอายต่อการทำผิด อีกทั้งยังช่วยให้เด็กอยู่ในมาตรฐานการยอมรับของสังคมและใช้ชีวิตอย่างมีความสุข ช่วยให้เด็กพัฒนาจิตสำนึก มโนธรรม หรือเสียงจากภายในตนเอง ซึ่งช่วยทำให้สามารถตัดสินใจและควบคุมพฤติกรรมด้วยตนเอง (Hurlock, 1984: 393) การปลูกฝังวินัยให้กับเด็กจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะการปลูกฝังวินัยในช่วงปฐมวัย เนื่องจากเป็นการบ่มเพาะเมล็ดพืชแห่งวินัยในตัวเด็กตั้งแต่วัยเริ่มแรก เพื่อให้วินัยหยั่งรากลึกลงอย่างมั่นคงมากขึ้น ดังที่พระธรรมปิฎก (2538: 18-22) ได้แสดงธรรมไว้ว่าการสร้างวินัยที่ดีที่สุดต้องอาศัยธรรมชาติของมนุษย์ ด้วยการเริ่มต้นจากการยอมรับว่า

มนุษย์ส่วนใหญ่อยู่ด้วยความเคยชิน การสร้างวินัยจึงต้องทำให้วินัยเป็นพฤติกรรมที่เคยชิน โดยพยายามเอาพฤติกรรมที่ดี ที่มีวินัย ให้เด็กทำเป็นครั้งแรกก่อนซึ่งได้แก่ในช่วงปฐมวัย หลังจากนั้นเมื่อเด็กทำบ่อยๆ ซ้ำๆ ก็เกิดความเคยชินและเป็นวิถีชีวิตในที่สุด สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2540: 18) ได้แบ่งวินัยออกเป็น 2 ประเภท ประกอบด้วย 1) วินัยภายนอก หมายถึง การที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งประพฤติปฏิบัติโดยเกรงกลัวอำนาจหรือการถูกลงโทษ เป็นการปฏิบัติที่บุคคลดังกล่าวไม่มีความเต็มใจ ตกอยู่ในภาวะจำยอม หรือถูกควบคุม วินัยภายนอกเกิดจากการใช้อำนาจบางอย่างบังคับให้บุคคลปฏิบัติตาม ซึ่งบุคคลอาจจะทำเพียงชั่วขณะเมื่ออำนาจนั้นคงอยู่ แต่หากอำนาจบังคับหมดไป วินัยก็จะหมดไปด้วยเช่นกัน และ 2) วินัยในตนเอง หมายถึง การที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเลือกข้อประพฤติปฏิบัติสำหรับตนขึ้นโดยสมัครใจ ไม่มีใครบังคับหรือถูกควบคุมจากอำนาจใดๆ ข้อประพฤติปฏิบัตินี้ต้องไม่ขัดกับความสงบสุขของสังคม วินัยในตนเองเกิดจากความสมัครใจของบุคคลที่ผ่านการเรียนรู้อบรมและเลือกสรรไว้เป็นหลักปฏิบัติประจำตน เอกสารทางวิชาการหลายฉบับได้ระบุไว้อย่างสอดคล้องกันว่า เป้าหมายที่สำคัญที่สุดของการปลูกฝังวินัยให้แก่เด็ก คือ การพัฒนาให้เด็กมี "วินัยในตนเอง" (Dinkmeyer, McKay, and Dinkmeyer, 1989: 106; Gordon and Browne, 1996: 15; Hendrick, 1996: 276; Marshall, 2001: 67) เพราะการที่เด็กมีวินัยในตนเองเป็นปัจจัยสำคัญในการที่เด็กจะอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ช่วยให้สังคมมีความสงบสุข และเป็นระเบียบเรียบร้อย ทั้งนี้ วินัยในตนเอง (Self discipline) เป็นคุณลักษณะของบุคคลที่มีผู้ให้ความหมายไว้อย่างต่างๆ กัน เอกสารส่วนใหญ่ได้ให้ความหมายของวินัยในตนเองในมุมมองด้านพฤติกรรมและการเรียนรู้ทางสังคม โดยอาจสรุปได้ว่า วินัยในตนเอง หมายถึง การควบคุมตนเองให้ประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ได้เรียนรู้มาว่าเป็นสิ่งที่ดี เป็นที่ยอมรับ และละเว้นการปฏิบัติในสิ่งที่ไม่ดี ไม่เป็นที่ยอมรับ โดยสมัครใจ โดยที่การประพฤติปฏิบัตินี้เป็นสิ่งที่ส่งผลดีต่อตนเองและไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนการสำรวจความคิดเห็นของผู้คนที่มีต่อการศึกษาของสมาคมไฟ เดลตา แคปปา (Phi Delta Kappa) มีคำถามหนึ่งซึ่งถามว่า "ปัญหาสำคัญที่โรงเรียนต้องเผชิญคือปัญหาอะไร" พบว่า ปัญหาเรื่องวินัยเป็นปัญหาที่ถูกระบุไว้ในอันดับต้นๆ (Charles, 2002: 4) ผลดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งที่ชี้ให้เห็นว่าสังคมกำลังประสบกับปัญหาของการขาดวินัย และอาจกล่าวได้ว่าสังคมไทยกำลังประสบกับปัญหาความไร้วินัยของคนในสังคมเช่นกัน เห็นได้จากการที่สังคมเต็มไปด้วยอันตรายและความเสี่ยงหลายประการ ทั้งปัญหายา

เสพติด การแก่งแย่งชิงดี การทุจริตและประพฤติมิชอบ การขาดความรับผิดชอบ การทารุณและทำร้ายร่างกาย อาชญากรรม ฯลฯ ทั้งนี้ ข้อมูลจากการศึกษาภาพอนาคตและคุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ของ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546: 93-96) ได้ระบุไว้อย่างชัดเจนว่า "คนในอนาคตควรเป็น คนที่มีระเบียบวินัย เพราะในโลกยุคแห่งการไหลบ่าของข้อมูลข่าวสารจำนวนมาก การมีระเบียบวินัยเป็นสิ่งจำเป็นในการจัดระบบระเบียบข้อมูลข่าวสารให้อยู่ในที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง ลักษณะชีวิตของการมีระเบียบวินัยมีความสำคัญในอนาคต ไม่ควรปล่อยให้เกิดสภาพของ 'ทำอะไรตามใจคือไทยแท้' ต่อไป มิเช่นนั้นจะเกิดความสับสน ไร้ระเบียบ ก่อให้เกิดการขาดประสิทธิภาพ ขาดความน่าเชื่อถืออันจะเป็นการยากที่จะนำพาประเทศชาติไปสู่ความเจริญก้าวหน้าได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้" การที่สังคมไทยกำลังเผชิญกับวิกฤติ ประกอบกับผลการวิจัยเอกสารภาพอนาคตและคุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ดังกล่าวข้างต้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างวินัยในตนเองให้แก่เด็กเพื่อเป็นพื้นฐานให้เด็กเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีวินัยต่อไปในอนาคต การใช้นิทานเพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการเสริมสร้างวินัยให้กับเด็กปฐมวัย เพื่อสร้างความรับผิดชอบในการดูแลและช่วยเหลือตนเองเพราะกิจกรรมการเล่านิทานนั้นเป็นการส่งเสริมและการสร้างคุณค่าให้กับเด็กได้ตระหนักถึงวินัยในตนเองได้เป็นอย่างดี

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจเรื่องการสร้างวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยเป็นอย่างมาก เพราะวินัยนั้นเป็นเรื่องที่จำเป็นอย่างมาก เป้าหมายสำคัญที่สุดของการปลูกฝังวินัยให้แก่เด็ก คือ การพัฒนาให้เด็กมี "วินัยในตนเอง" กล่าวคือ พัฒนาให้เด็กสามารถควบคุมตนเองให้ประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ได้เรียนรู้มาว่าเป็นสิ่งที่ดี เป็นที่ยอมรับ และละเว้นการปฏิบัติในสิ่งที่ไม่ดี ไม่เป็นที่ยอมรับด้วยความสมัครใจ โดยที่การประพฤติปฏิบัตินี้เป็นสิ่งที่ส่งผลดีต่อตนเองและไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน การที่เด็กมีวินัยในตนเองจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการที่เด็กจะอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ช่วยให้สังคมมีความสงบสุข และเป็นระเบียบเรียบร้อย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความก้าวหน้าการมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดทุ่งเป็ด สังกัดเทศบาลตำบลทุ่งหัวช้าง อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน

2.เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมด้านการมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยใน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดทุ่งเป็ด สังกัดเทศบาลตำบลทุ่งหัวช้าง อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน โดยใช้กิจกรรมการเล่นิทาน

ขอบเขตของการวิจัย

1.ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเด็กชาย-หญิง อายุระหว่าง 2-3 ปี จำนวน 11 คนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้น เตรียมอนุบาล 1 (2 ขวบ) ภาคเรียนที่ 1 ปี การศึกษา 2560 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดทุ่งเป็ด สังกัด เทศบาลตำบลทุ่งหัวช้าง อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน

2.กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นเด็กชาย-หญิง อายุระหว่าง 2-3 ปี จำนวน 11 คนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้น เตรียมอนุบาล 1 (2 ขวบ) ภาคเรียนที่ 1 ปี การศึกษา 2560 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดทุ่งเป็ด สังกัดเทศบาล ตำบลทุ่งหัวช้าง อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน โดยการเลือกแบบ เจาะจง(Purposive sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ กิจกรรมการเล่นิทาน

ตัวแปรตาม คือ ความมีวินัยในตนเอง

ระยะเวลาทำการวิจัย

การทำวิจัยครั้งนี้ได้ทำการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โดยมีระยะเวลาในการทดลอง 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน ในแต่ละวันทำการ สังเกตพฤติกรรมนักเรียนในช่วงเช้า ใช้ระยะเวลาระหว่าง 9.15-9.30 น.

นิยามคำศัพท์เฉพาะ

1 .เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กชาย-หญิง อายุระหว่าง 2-3 ปี จำนวน 11 คนที่กำลังศึกษาอยู่เตรียมอนุบาล 1

(2 ขวบ) ภาคเรียนที่ 1 ปี การศึกษา 2560 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดทุ่งเป็ด สังกัดเทศบาลตำบลทุ่งหัวช้าง อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน

2.วินัยในตนเอง หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติตนให้เป็นไปตามข้อตกลงได้แก่

1. เก็บรองเท้าของตนเอง ไว้บนชั้นวางได้
2. เก็บกระเป๋าของตนเอง ไว้ในชั้นวางได้
3. ทิ้งขยะในที่จัดเตรียมไว้ให้
4. ทำกิจวัตรของตนเองตามเวลา
5. เข้าแถวล้างมือหรือเข้าห้องน้ำ
6. ทำตามกฎระเบียบของห้องเรียนหรือครอบครัว
7. มาโรงเรียนทันเวลาหรือเข้าร่วมกิจกรรมตามเวลาที่นัดหมาย

3.กิจกรรมการเล่านิทาน หมายถึง วิธีการส่งเสริมให้เด็กเกิดจิตสำนึกมีระเบียบวินัยในตนเอง ประกอบด้วย การ เล่านิทาน การแสดงบทบาทสมมุติ การทำสมุดออมยิ้มของเด็กดี โดยมีหลักกาต่อไปนี้

3.1 สร้างข้อตกลงโดยใช้การเล่านิทานและการแสดงบทบาทสมมุติ

3.2 ช่วงเช้าเมื่อบรรณักเรียนแล้วสังเกตการเก็บของใช้ของนักเรียน เช่น กระเป่านักเรียน รองเท้านักเรียน(พร้อมการจดบันทึกการสังเกต) หลังจากกิจกรรมหน้าเสาธง เข้าห้องเรียนแล้ว ก่อนเข้าสู่กิจกรรมการเล่านิทานให้เด็กๆช่วยสังเกตรอบๆห้องของเราแลบอกคุณครูถึงสิ่งที่ไม่เป็นระเบียบหรือไม่เข้าที่ จากนั้นครูเริ่มสร้างข้อตกลงก่อนกิจกรรมการเล่านิทาน เช่น การไม่ส่งเสียงดัง ไม่เล่นกับเพื่อนหรือข้อตกลงอื่นๆในแต่ละวัน จากนั้นครูเริ่มเล่านิทาน โดยในวันจันทร์ – วันศุกร์ จะเล่านิทานวันละ 1 เรื่อง ทุกวัน เมื่อครูเล่านิทานเสร็จ ร่วมกันสรุปเนื้อหาจากในนิทาน และสรุปการสังเกตของครูในตอนช่วงเช้า โดยมีกระตุ้นเด็กที่มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์โดยการเสริมแรงทางบวกด้วยการแรงเสริมทางสังคม ตามความเหมาะสมของสถานการณ์ เช่น การยิ้ม การชมเชย การโอบกอด และแรงเสริมแลกเปลี่ยน ได้แก่ สติกเกอร์ออมยิ้มเด็กดี 1 ดวง เมื่อเด็กสามารถปฏิบัติตามข้อตกลงได้ 4 ข้อขึ้นไปในแต่ละวัน แล้วนำไปติดในสมุดออมยิ้มเด็กดี เมื่อครบ 5 ดวง ใน 1 สัปดาห์ สามารถนำมาแลกอุปกรณ์พัฒนากล้ามเนื้อมือได้ 1 อย่าง เช่น ดินน้ำมัน สีเทียน ภาพระบายสี

กรอบแนวคิด
ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

กิจกรรมการเล่านิทาน

ความมีระเบียบวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย

- 1.แต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน
- 2.เก็บรองเท้าของตนเอง ไว้บนชั้นวางได้
- 3.เก็บกระเป๋าของตนเอง ไว้ในชั้นวางได้
- 4.ทิ้งขยะในที่จัดเตรียมไว้ให้
- 5.ทำกิจวัตรของตนเองตามเวลา
- 6.เข้าแถวล้างมือหรือเข้าห้องน้ำ
- 7.ทำตามกฎระเบียบของห้องเรียนหรือครอบครัว
- 8.มาโรงเรียนทันเวลาหรือเข้าร่วมกิจกรรมตามเวลาที่นัดหมาย

สมมุติฐานการวิจัย

เด็กปฐมวัยหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน มีความมีวินัยในตนเองสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การทบทวนงานวิจัยและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน ผู้วิจัยต้องทำการทบทวนวรรณกรรม จากเอกสารผลงานวิจัยต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย ดังนี้

- 1.ความหมายของความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย
- 2.ความสำคัญของความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย
- 3.คุณลักษณะของความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย
- 4.ทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้องกับความมีวินัยในตนเองของเด็ก

ปฐมวัย

- 5.แนวทางการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย
- 6.การจัดกิจกรรมสร้างเสริมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย
- 8.นิทานคุณธรรม นิทานเกี่ยวกับความมีวินัย
- 9.งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิธีดำเนินงานวิจัย

ระเบียบการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและเกิดประสิทธิภาพสูงสุดผู้วิจัยได้กำหนดระเบียบวิจัยซึ่งประกอบด้วย ประชากร กลุ่มตัวอย่าง การสุ่มตัวอย่าง ตัวแปรที่ศึกษาการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการใช้สถิติที่ใช้ดังรายละเอียดต่อไปนี้

กลุ่มเป้าหมายการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเด็กชาย-หญิง อายุระหว่าง 2-3 ปี จำนวน 11 คนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้น เตรียมอนุบาล 1 (2 ขวบ) ภาคเรียนที่ 1 ปี การศึกษา 2560 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดทุ่งเป็ด สังกัดเทศบาลตำบลทุ่งหัวช้าง อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นเด็กชาย-หญิง อายุระหว่าง 2-3 ปี จำนวน 11 คนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้น เตรียมอนุบาล 1 (2 ขวบ) ภาคเรียนที่ 1 ปี การศึกษา 2560 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดทุ่งเป็ด สังกัดเทศบาลตำบลทุ่งหัวช้าง อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน โดยการเลือกแบบเจาะจง(Purposive sampling)

เครื่องมือที่ใช้และการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ คือ

1.แผนการจัดกิจกรรมการเล่นิทานจากหลักสูตรโตไปไม่โกง โดยใช้ นิทาน 3 เรื่อง ดังต่อไปนี้

- 1.1 มือของหนู
- 1.2 เข้าแถว
- 1.3 ทำไมหนูชอบลิ้ม

2.การสังเกตพฤติกรรมนักเรียน ดังต่อไปนี้

- 2.1 แต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน
- 2.2 เก็บรองเท้าของตนเอง ไว้บนชั้นวางได้
- 2.3 เก็บกระเป๋าของตนเอง ไว้ในชั้นวางได้
- 2.4 ทิ้งขยะในที่จัดเตรียมไว้ให้
- 2.5 ทำกิจวัตรของตนเองตามเวลา

2.6 เข้าแถวล้างมือหรือเข้าห้องน้ำ

2.7 ทำตามกฎระเบียบของห้องเรียนหรือครอบครัว

2.8 มาโรงเรียนทันเวลาหรือเข้าร่วมกิจกรรมตามเวลาที่นัดหมาย

3. สมุดออมยิ้มเด็กดี โดยที่ในการทำสมุดนี้เพื่อให้นักเรียนที่มีการปรับพฤติกรรมได้ ตามวัตถุประสงค์ ได้รับแรงเสริมเพื่อเป็นการจูงใจในระยะแรกของการฝึกวินัย โดยที่ในแต่ละวัน หากเด็กปฏิบัติตามการสังเกตได้เกิน 4 ข้อ จะได้สติ๊กเกอร์ อมยิ้ม เด็กดี 1 ดวง ติดสมุดและเมื่อครบ 5 ดวง สามารถแลกของรางวัลได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ตารางผลเกณฑ์คะแนน

2. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน

3. สมุดออมยิ้มเด็กดี

4. วิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์แบบเชิงปริมาณ แบบกลุ่มวัดครั้งเดียว

แผนการดำเนินโครงการ

1. ศึกษาหาต้นเหตุของสภาพการไม่รักษาระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัย

2. การจัดหาความรู้ โดยการสำรวจความสนใจ และศักยภาพของนักเรียนเพื่อจัดหานิทาน ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการส่งเสริมระเบียบวินัย โดยมีเนื้อหาที่เหมาะสมตามช่วงวัยของเด็ก เพื่อดำเนินกิจกรรม ดังนี้

2.1 การเล่านิทานเสริมสร้างระเบียบวินัย

2.2 การสังเกตพฤติกรรมเด็ก

2.3 สมุดออมยิ้มเด็กดี

3. การใช้นิทานเพื่อสร้างองค์ความรู้และการปฏิบัติตนอย่างมีระเบียบวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย

4. การประเมินพฤติกรรมนักเรียนทุกวันและทำการจดบันทึกพฤติกรรมรายบุคคล

5. การใช้การเสริมแรงทางบวกทั้งการชมเชย ประทับมือ ยิ้มหรือการแจกสติ๊กเกอร์อมยิ้มเมื่อเด็กสามารถปฏิบัติตามข้อตกลงได้ 4 ข้อขึ้นไปและการนำสติ๊กเกอร์อมยิ้มเด็กดี มาและของรางวัลเสริมพัฒนาการ

6. การเก็บรวบรวมข้อมูลและสรุปผลการวิจัย “การพัฒนาการสร้างวินัยของเด็กปฐมวัย โดยใช้นิทาน”

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เด็กสามารถเก็บรักษาสีของ ของตนเองได้อย่างมีระเบียบวินัย
2. เด็กเรียนรู้ที่จะปฏิบัติตามข้อตกลง หรือกฎระเบียบของส่วนรวมได้
3. นำผลงานที่เด็กได้จัดทำ(สมุดออมยิ้มของเด็กดี) ไปใช้เป็นแบบอย่าง ในการพัฒนานักกิจกรรมสำหรับเด็กด้านอื่นๆ
4. ครูผู้สอนอื่นๆสามารถนำรูปแบบพัฒนาความมีวินัยในตนเอง โดยใช้ นิทาน จากงานวิจัยนี้ไปใช้พัฒนาความมีวินัยของตนเองให้กับเด็กในปกครอง ได้ด้วยตนเอง

เอกสารอ้างอิง

คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546(พ.ศ.2546)หน้า 5
พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.
๒๕๔๕ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓
เว็บไซต์ ห้องเรียนครูแมว (ม.ป.ป.)

สมุดคอมยิ้มเด็กดี
ด.ญ.กัญญาณัฐ เตจ๊ะยวง
น้องอมสิน

โดย
นางอรพินทร์ ลือดัง
ครูประจำชั้น

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดทุ่งเบ็
สังักัด เทศบาลตำบลทุ่งหัวช้าง
อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน

รายงานประจำวัน

